

הצהרת הון

ביטן את ביטן / רואי חשבון

ביטן את ביטן
רואי · חשבון

תוכן עניינים

1. כללי
2. דרישות רשות המיסים
3. חשיבות הצהרת הון
4. אפקטיביות הצהרת הון
5. איך מוצגת הצהרת הון
6. מועד הצהרת הון
7. הצהרת הון לתושב חוץ
8. היבטים כליליים בהגשת הצהרת הון
9. ריכוז נכסים והתחייבויות
10. נכסים והתחייבויות - דגשים
11. מקורות ושימושים
12. גידול הון - אופן טיפולו והשפעתו
13. הסברים לגידול הון
14. דוגמאות לגידול הון - חו"ל

כללי

הצהרת הון היא דוח מקיף ומפורט הכולל את כל רכושו של הנישום לתאריך מסוים, בד"כ לתום שנת מס מסוימת בהתאם לדרישת רשות המיסים: חשבונות בנק, פיקדונות, ניירות ערך, נדל"ן, רכבים, תכולת דירה, תכשיטים, מזומנים, קופות גמל, ביטוחי חיים, הלוואות שניתנו, וכן התחייבויות כמו משכנתאות והלוואות. חשוב להדגיש שההצהרה חייבת לכלול גם נכסים בחו"ל, הצהרת הון מיועדת להצהיר על נכסים והתחייבויות של בעל העסק/מנהל החברה/שותף, בשונה מדוח שנתי שמוגש מידי שנה ומייצג הכנסות והוצאות.

הצהרת הון נדרשת על ידי רשות המיסים בד"כ בסמוך לפתיחת התיק וכל מס' שנים, הכל בהתאם לדרישות רשות המיסים.

דרישה הצהרת הון נדרשת לראשונה, בדרך כלל תוך חצי שנה – שנה מעת פתיחת התיק ברשות המיסים.

למה רשות המיסים דורשת מבעל העסק/מנהל החברה/ שותף להגיש הצהרת הון ?

2

< הדרישה להגיש הצהרת הון נובעת מהצורך של רשויות המס לוודא שכל ההכנסות דווחו כחוק. ההצהרה מאפשרת לעקוב אחר התפתחות ההון של הנישום לאורך זמן, ולבחון האם הגידול בהון תואם את ההכנסות המדווחות.

< זהו כלי אפקטיבי במיוחד לגילוי הכנסות לא מדווחות בעסקים קטנים ובעלי מקצועות חופשיים, שם קשה יותר לעקוב אחר ההכנסות באמצעים אחרים.

< דרישת הצהרת הון בסמוך לפתיחת התיק נועדה בכדי לאמת את ההון (נכסים פחות התחייבויות) הקיים במועד פתיחת התיק כבסיס לבדיקת ההצהרת הון הבאה שתידרש < רשות המיסים בודקת את הגידול/ קיטון בהון בהצהרת הון נוכחית למול הצהרת ההון הקודמת, מתוך מטרה לוודא, שהגידול/ קיטון בהון תואם את ההכנסות המדווחות לרשות המיסים מידי שנה, ככל וגידול ההון אינו תואם על בעל העסק להבהיר את הגידול לדוג' קבלת ירושה, מתנה וכו'.

< בדיקת גידול הון בין שתי נקודות זמן מעניק לרשות המיסים כלי לבדיקת דיווח הכנסות למול הגידול בהון, ככל ולא קיימת התאמה בין הגידול בהון להכנסות המדווחות, דבר זה יכול לעורר חשד להעלמת הכנסות.

מקור הסמכות הקיימת למס הכנסה מופיעה בסעיף 135 (1) לפקודת מס הכנסה לדרוש הצהרת הון:

"כדי להגיע לידיעה מלאה בדבר הכנסתו של אדם -

(1) רשאי פקיד השומה לדרוש ממנו בהודעה בכתב למסור לו - כל דו"ח שיצוין בהודעה, ובכלל זה דו"ח על הונם ונכסיהם של אותו אדם, או של בן-זוגו ושל ילדיהם שהם זכאים בעדם לנקודות זיכוי או לנקודות קצבה, או על נכסים שהוא משמש לגביהם כנאמנו של אדם אחר..."

הצהרת הון נועדה לרכז את הנכסים וההתחייבויות של הנישום/ תא משפחתי של הנישום כולל ילדים שטרם מלאו להם 18 בתום שנת המס ליום נתון, הצהרת הון תידרש לאחר סיומה של שנת המס ותרכז את נתוני הנישום לתום שנת המס האמורה.

דרישת הצהרת ההון תהיה מעצמאים, בעלי חברות ומשכירים שהכנסתם עולה על הסכום שנקבע בתקנות, כלומר לבעלי תיק פתוח במס הכנסה, בנוסף רשות המיסים רשאית לדרוש מכל אדם להגיש הצהרת הון בין עם נמנה עם האוכלוסיות המוזכרות לעיל ובין אם לאו.

הצהרת הון בוחנת את סיכום ההון המוצהר ביחס להצהרת ההכנסות המדווחות, את ניתוח נתוני הצהרת ההון ניתן לחלק לשני חלקים:

1. **הצהרת הון ראשונה** - הצהרת הון שנועדה לרכז את נתוני הנישום הבסיסיים, בד"כ תיידרש הצהרת הון בסמוך לפתיחת תיק הנישום ברשות המיסים.
2. **הצהרת הון עוקבת** - דרישת הצהרת ההון העוקבת נועדה לבדוק את גידול ההון ביחס להכנסות המדווחות כאשר בסיס ההון בחישוב שינוי ההון (גידול/קיטון) הינו הצהרת ההון הקודמת.

חשיבות הצהרת הון

3

כרופ' גליקסברג: "אחת מחובות הדיווח המרכזיות שעליהן מושתתת מערכת אכיפה של מס ההכנסה בישראל היא החובה להגיש הצהרת הון".

< "...הצהרות הון משמשות כמכשיר חשוב בידי שלטונות המס כדי לקבוע מה הרכוש של משלם המס...מדי פעם בפעם, ולבדוק אם לא חל גידול באותו רכוש במשך תקופה מסוימת, המעיד על הכנסות שלא נכללו בדוחו"ת שנמסרו לשלטונות המס..." >
< הצהרת הון מהווה כלי מרכזי בידי פקיד השומה לצורך בחינת דיווחי הנישום לרשויות המס תוך שיקוף גידול ההון ובכך מסייעת לרשות המיסים לאתר העלמות מס של נישומים.

ניתן להבחין בהוראת ביצוע 65/86 המרחיבה בדבר טיפול הצהרות הון המדגישה את חשיבותה:

"אחד מכלי העזר החשובים בהם נעזר המפקח בעת הטיפול בתיק הנישום, הינו הצהרת ההון. הצהרת ההון הינה למעשה מאזן הנישום לתאריך מסוים. השוואה בין שתי הצהרות הון, על פי שיטות שיוסברו להלן, מאפשרת למפקח לבחון על פי כלי עזר נוסף, אם ההכנסות המוצהרות בדו"חות שהוגשו בתקופה שבין הצהרות ההון הינן כל ההכנסות, או שהפרש ההון נובע מהכנסות נוספות אותן השמיט הנישום מהצהרותיו."

אפקטיביות הצהרת הון

4

- < גילוי מקורות הכנסה שלא דווחו שהיה עליהם להיות מדווחים ע"פ חוק - כגון הכנסות מעסק שלא דווחו, הכנסות מחשבונות בנק מחו"ל, הכנסות ממטבעות מבזרים וכו'.
- < איתור נכסים ומקורות הכנסה שלא דווחו כגון חשבונות בנק בחו"ל, החזקה בחברות זרות וכו'.
- < גילוי מקורות הון שבגינם נצמח ההון שלא מוגדרים כהכנסה – מתנות, ירושה וכו'.
- < מעקב אחר רכישת ומכירת נכסים ובחינת חביות המס המדווח בגין אם בכלל.
- < הצלבת מידע שנאסף מנישומים תוך מיצוי מערכות המידע לשם גילוי העלמת מס של נישומים.

איך מוצגת הצהרת הון

5

- < חישוב הצהרת ההון מבוצע באופן נומינלי, כלומר במידה ורכשנו דירה בשנת 1960 בלירות, הצגת הדירה בהצהרה תהיה בשווי הלירות כיום ולא לפי שווי הדירה כשווי השוק.
- < הצגה זו נועדה להציג את ההון בהתאם לכסף ששולם בפועל, בעתיד שתימכר הדירה בשווי שוק שיהיה גבוה משווי הרכישה הפער בין הקניה למכירה יהווה הסבר לגידול הון.
- < משמעות ההצגה הנומינלית שנתעלם מהשפעת האינפלציה ושווי השוק של הנכסים וההתחייבויות.

מועד הצהרת הון

6

- מועד הגשת הצהרת הון הוא 120 ימים מיום דרישת מס הכנסה, מאידך ניתן במקרים מסוימים לקבל אורכה מרשות המיסים. כמו כן קיימת אורכה אוטומטית מעבר ל-120 יום, עד להגשת הדו"ח השנתי לשנת המס בה נדרשה הצהרת ההון.

הצהרת הון לתושב חוץ

- ע"פ סעיף 135(1) קיימת הגדרת "אדם", בבחינת לשון הסעיף ניתן להבחין בהגדרה כללית ורחבה שעל פיה נישום תושב חוץ חייב בהגשת הצהרת הון באם יידרש, מאידך ניתן להתייחס לסעיף 131(4) לפקודה המטיל חובה ספציפית על נישום תושב חוץ להגיש דו"ח לרשויות המס שכן ע"פ תכלית הפרשנות לחקיקה הפיסקלית נשללת הרחבת הסמכות לדרוש הצהרת הון מתושב חוץ, כמו כן צריך לבדוק את יעילות דרישת הצהרת ההון שכן אין מעקב על נכסיו של הנישום שסביר להניח שמרביתם בחו"ל ובכך כל גידול ההון יכול היות מוסבר ע"י קיום הכנסות אחרות מחו"ל.

- לעניין תושבי האזור קבע ביהמ"ש בהלכת ק.פ.א פלדות כי תושבי יהודה, שומרון וחבל עזה נכללים כאזרחי ישראל בעקבות הזיקה הפרסונאלית שיש למדינת ישראל.

שני משתנים מרכזיים:

בתחולה הבינלאומית של הוראות החוק קיימים שני משתנים מרכזיים עקרון הטריטוריאליות ועקרון האפקטיביות.

- עקרון הטריטוריאליות - חקיקת מדינת ישראל נושאת אופי טריטוריאלי, הביטוי "אדם" שבסעיף רחב היקף ויכול להחיל כל הגדרה אחרת אך עם זאת אין להסיק מכך כי המחוקק ביקש ליצור דרישה עקיפה של הצהרת הון מתושב חוץ על אף היותו רשאי לחרוג מהגבולות הטריטוריאליים.

- עקרון האפקטיביות - עקרון אשר לעיתים עומד בסתירה לעקרון הטריטוריאליות, נבחן את דרישת הצהרת ההון מתושב זר ונסיק כי אינה אפקטיבית לאור אי השליטה בבחינת הנכסים והכנסותיו של הנישום בידי רשויות המס.

8

היבטים פליליים בהגשת הצהרת הון

- סעיף 217 לפקודת מ"ה דן בסוגיה של דו"ח ידיעות לא נכונות - אדם שהשמיט הכנסות מכל סיבה שהיא, דינו מאסר שנתיים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין.
- סעיף 220 עוסק במרמה של אדם שהעלים הכנסות במזיד, בכוונה להתחמק ממס או לעזור לאדם להתחמק ממס, דינו מאסר שבע שנים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין וכי שניים מסכום ההכנסה שהעלים, תתי הסעיף דנים:
1. השמטה מתוך דו"ח כל הכנסה שיש לכללה בדו"ח.
 2. מסר אמרה או תרשומת כוזבת.
 3. השיב תשובה כוזבת, בעל פה או בכתב, על שאלה שנשאלה, או על דרישת ידיעות שנערכה אליו.
 4. פנקסי חשבונות כוזבים או רשומות אחרות כוזבות, או שזייף או הרשה לזייף פנקסי חשבונות או רשומות.
 5. השתמש בכל מרמה, ערמה או תחבולה, או הרשה להשתמש בהן.
 6. הציג מסמך כוזב למשלם ההכנסה לצורך מניעת ניכוי מס במקור או הפחתתו.

9

ריכוז הנכסים וההתחייבויות לשם דיווח על הצהרת הון מבוצע
בדרך של איסוף נתונים ופרטים נכון ליום 31 בדצמבר לשנת המס
שנדרשה על ידי מס הכנסה כמפורט להלן

יתרות עו"ש	נכסים בנקאיים / חוץ בנקאיים
תוכניות חיסכון	
ניירות ערך	
פק"מ	
תיק השקעות	

משכנתאות	הלוואות, חובות וזכויות
הלוואות מקומיות - שניתנו / התקבלו	
הלוואות מחו"ל - שניתנו / התקבלו	
קרנות פנסיה (אישור יתרה מקוצר)	חסכונות ופנסיה
קרנות השתלמות (אישור יתרה מקוצר)	
קופות גמל להשקעה (אישור יתרה מקוצר)	
חוזי רכישה/זיכרון דברים	נכסי נדל"ן
תשלומי מס רכישה	
תשלום הוצ' נילוות לעסקה - תיווך/עו"ד/שמאי	
הוצאות שיפוץ והשבחה / בנייה	
כלי רכב	כלי תחבורה
כלי טיס/שיט	
יתרת לקוחות וספקים	עצמאים
רשימת חייבים וזכאים	
שיקים עתידיים - לגביה / לפירעון	
אישור יתרת השקעה	בעלי חברות
אישורי רכישת תכולת תדירה/אישור סוקר מחברת ביטוח	נכסים נספים
מניות/אופציות/אג"ח	
מטבעות מבוזרים/NFT	
זכויות מוחשיות ולא מוחשיות	
פדיונות (קופ"ג/חסכונות/קרנות פנסיה והשתלמות)	מקורות ושימושים
ירושות	
מתנות	
מענקים/בונוסים שלא נכללו בהכנסות השוטפות	

נכסים והתחייבויות - דגשים

- < ירושה, מתנה - יש להצהיר עליו בסכום אפס. אך אם הושקעו בנכס סכומים נוספים (כגון: השבחת דירה שנתקבלה בירושה) יש להוסיפם.
- < רווחים שלא מדווחים בשוטף - לדוג' פדיון קרן השתלמות הרווחים פטורים ממס, פדיון קופת גמל ללא חבות ממס וכו'.
- < הכלל בהצגת הנכסים הוא הצגת כלל הנכסים בין אם מוחשיים ואו בלתי מוחשיים, בין בשווי כסף ובין לא, בין אם נרכשו ואו נתקבלו במתנה בין בישראל ובין בחו"ל.
- < כל נכס שיש לנישום עליו להצהיר גם אם לא עלה לנישום דבר, לדוגמא אופציות לעובדים שנתקבלו ללא תמורה.
- < נכסים המוחזקים בנאמנות אצל גורם.
- < נכסים בבעלותם של אחרים המוחזקים בנאמנות.

**כיצד מחשבים את השינוי בהון בין הצהרת הון אחת לעוקבת?
איך מחשבים ומסבירים את השינוי בהון?**

חישוב גידול / קיטון בהון:

הון הצהרת הון נוכחית - XXXX

הצהרת הון קודמת - (XXXX)

גדול/ קיטון בהון - XXXX/XXX

הסבר לגידול / קיטון בהון:

סה"כ מקורות - XXXX

סה"כ שימושים - (XXXX)

הוצאות מחייה - (XXXX)

הסבר לגידול/גירעון בהון - XXXX/XXX

ניתוח מקורות ושימושים הוא כלי משלים להצהרת ההון לבדיקת הגידול/קיטון בהצהרת ההון. פער לא מוסבר בין המקורות לשימושים מעיד על קיום הכנסות לא מדווחות. חשוב לציין שרשות המסים מחזיקה בטבלאות הוצאות מחיה סטנדרטיות לפי גודל משפחה ורמת חיים, המשמשות אותה בניתוח זה.

מקורות:

הכנסות המדווחות בדוחות השנתיים המוגשים מידי שנה הן הכנסות ברוטו וכוללות את כל סוגי ההכנסה לרבות הכנסה פטורה, הכנסה בשיעור מס מוגבל ותקבולים שוטפים ההכנסות לא כוללות תקבולים חד פעמים כגון ירושות, מתנות וכו' ולמעט הכנסות זקופות.

- הכנסה מעבודה ו/או מעסק.
- הכנסה ממשכורת כוללת את כל התוספות.
- הכנסה מרכוש (כגון שכירות וכו').
- הכנסה מריבית על כל סוגיה.
- הפרשי שכר, הצמדה וריבית.
- הכנסה ותקבולים שוטפים - קצבה, קופ"ג, פיצויים, רווח מני"ע וכו'
- רווחים שונים - רווח מפדיון קרן השתלמות, קופ"ג, רווח מהגרלות והימורים וכו'.
- במסגרת המקורות אין לכלול הכנסות זקופות שאין עימן תזרים מזומנים כגון שווי רכב, שווי ריבית, שווי קה"ל.
- יש לשים לב במסגרת טופסי 106 נכללים סכומים גם בגין רווחים על פי סעיף 102 אשר לעיתים עדיין לא מימש העובד את המניות ולפיכך מדובר בהכנסה רעיונית.
- תקבולים כעזרה ממשפחה/הורים, לשים לב שיש מקורות למתנות, כלומר יש הסבר מאיפה התקבלה המתנה ולא "הפקדות מזומן" להורה שהנו שכיר מזה שנים.
- ירושות (לשמור צו ירושה/ צוואה והמפרטת את הירושה שהתקבלה)

שימושים:

- תשלומי חובה - מס הכנסה, ביטוח לאומי (שלא הותר בניכוי), מס שבח וכו'.
- תרומות ומתנות שנתנו לצד ג' - יובאו בחשבון במחירי העלות כשימוש.
- תשלומי משכנתא - בעניין זה צריך לחלק את מרכיב תשלום הקרן ומרכיב תשלום הריבית, מרכיב הריבית נכלל בשימושים, בהתייחסות למרכיב הקרן הינו נכלל כקיטון בהתחייבויות של התא המשפחתי מכיוון שמוצג בהצהרת הון בד"כ סכום נמוך יותר של משכנתא ביחס להצהרת הון קודמת.
- ריבית שונות ששולמו יכללו במסגרת הוצאות ושימושים.

הוצאות מחייה

מרכיב מרכזי נכלל בהגדרת השימושים הינו הוצאות מחייה, חלוקת טבלאות המחייה מתחלקת ל-6 טבלאות: הוצאות המחייה בפועל תלויות בדפוסי ההתנהגות של המשפחה באופן ישיר, מקום וסביבת המגורים, מס' הנפשות והגילאים במשפחה משפיע באופן ניכר על גובה הוצאות המחייה של המשפחה.

לעניין הקשר בין רמת ההכנסה והוצאות המחייה בהסתכלות כלכלית ככל שההכנסה תעלה אחוז הוצאות המחייה מכלל ההכנסה יפחת, כלומר בגובה הכנסה מסוימת המשפחה תחל לחסוך ובכך תתחיל להגדיל את הונה העצמי. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מפרסת נתונים של הוצאות המחייה, כאשר נציבות מס הכנסה מלקטת נתונים סטטיסטיים ע"פ צרכיה ובכך קובעת את גובה הוצאות המחייה של משפחה לפי מס' נפשות.

לוחות 1-2: הוצאות המחייה המוצגות כוללות את סעיפים 1-13 בטופס רמת חיים (1382), וכוללות ריהוט ותכולת הבית המופיעים בסעיפים 74-78 בטופס הצהרת ההון.

לוחות 3-4: הוצאות המחייה המוצגות כוללות את סעיפים 1-13 בטופס רמת חיים (1382) אך אינן כוללות את ריהוט ותכולת הבית המופיעים בסעיפים 74-78 בטופס הצהרת ההון.

לוחות 5-6: הוצאות המחייה המוצגות אינן כוללות את סעיפים 1-13 בטופס רמת חיים (1382) ואינן כוללות את הריהוט ותכולת הבית המופיעים בסעיפים 74-78 בטופס הצהרת ההון.

סעיפים 1-13 בטופס רמת חיים (1382) כוללים: אחזקת דירה, עוזרת בית, אחזקת רכב, שירותי חינוך, רפואיות ובריאות.

סעיפים 74-78 בטופס הצהרת ההון כוללים: ריהוט וציוד ביתי - מקרר, תנור, סלון, טלוויזיה וכו' וכן תכשיטים וכריטים אישיים.

ריכוז נתוני הוצאות מחייה

טבלאות/הוצאות מחייה	סעיפים 1-13 בטופס רמת חיים (1382)	ריהוט ותכולת הבית בסעיפים 74-78
לוחות 1-2	כולל	כולל
לוחות 3-4	כולל	לא כולל
לוחות 5-6	לא כולל	לא כולל

האם טבלאות המחייבה מחייבות?

- פס"ד מאיר נקי - הטבלאות אינן בכלל מה שמכונה בחוק הפרשנות "דין". מדובר בעובדות, שכמו עובדות אחרות שצד מבקש להיזקק להן, טענות הוכחה. כיוון שכאמור אין אנו יודעים דבר על הוצאותיו של המערער, היה מקום להיזקק לטבלה 1-2, ואולם המשיב הלך לקראת המערער, והסכים לשום את המערער על בסיס נתוני טבלה 3-4 המיטיבה יותר עם המערער.
- פס"ד לוגסי - מגורים אצל קרוב משפחה יש בהם בכדי לסטות מטבלאות המחייבה ולהפחית את הוצאות המחיה ו/או אחזקת הדירה בהתאם לנסיבות הקיימות באותו מקרה ויכולתו של הקרוב לממן את הנישום.
- פס"ד אליהו יוחנן - אורח חיים דתי אינו בהכרח מקים סטייה מטבלאות המחייבה אולם במקום בו יוכח כי מדובר באורח חיים צנוע במיוחד והעדר הוצאות כגון הוצאות בילוי, הרי שיש לבחון רלוונטיות הטבלאות.

- פס"ד מירקו דוד - המערער הסתמך על תוצאות הסקרים להוצאות משפחה, ולנוכח טענתו, שהתקבלה, בדבר רמת חיים צנועה אך עדיין הסכום הנותר להוצאת המחייה לא עמד במבחן ההיגיון. יחד עם זאת משלא הוכחו הטבלאות, יש לחשב הוצאות מחייה בשנית כדי לקבוע אם בכלל גובה הפרשי הון בלתי מוסברים.

- פס"ד דוד רצון - כאשר הנישום לא מעמיד תשתית ונתונים מדויקים אין הוא יכול לטעון כי טבלאות המחייה חורגות ונטל הראיה חל עליו.

- ע"א 1400/90 פס"ד חיים שחם נ' פקיד שומה חיפה - "הוצאות המחייה הסבירות שנקבעו בטבלאות הן בגדר חזקה הניתנת לסתירה. אולם על הנישום המבקש לסתור חזקה זו מוטל נטל כבד להוכיח כי הוצאותיו היו נמוכות מהקבוע בטבלאות."

- עמ"ה 1181/00 אברהם כהן נ' פקיד שומה חדרה - התקבלה חלקית טענת הנישום להוצאות נמוכות, ניתן משקל לראיות אובייקטיביות שהוצגו ונקבעו קריטריונים להכרה בסטייה מהטבלאות.

קריטריונים שנקבעו להכרה בסטייה

- עקביות בטענות לאורך זמן, תמיכה ראייתית חיצונית, הסברים משכנעים לפערים ותיעוד שוטף של ההוצאות.

מסקנות מרכזיות מהפסיקה

- נטל ההוכחה - מוטל על הנישום, נדרשות ראיות משכנעות ולא די בהצהרות כלליות.
- סוגי הראיות הנדרשות - תיעוד שוטף של הוצאות, אסמכתאות לרמת החיים, עדויות חיצוניות והסברים מפורטים לפערים.

- גורמים שיישקלו - נסיבות משפחתיות מיוחדות, עקביות בטענות, תמיכה משפחתית ואורח חיים מוכח.

- המלצות מעשיות - לנהל רישום שוטף של הוצאות, לשמור אסמכתאות, לתעד נסיבות מיוחדות, להצביע על מקורות תמיכה חיצוניים.

בחלק מהמקרים מפקחי המס פונים לטבלאות המחייה הגבוהות ובכך נפגע הנישום מכיוון שקביעת רמת חיים גבוהה מאשר הוא חיי מגדילה את הפרשי ההון שקיימים אם קיימים אך להם לא קיים הסבר מספק מכיוון שאין כזה, משום שהגידול נובע מהערכת רמת חיים שגויה בחלק מהמקרים.

גידול הון - אופן טיפולו והשפעתו

• גידול הון כמשמעו שינוי ההון מהצהרת הון קודמת, לכך יש לתת הסברים מפורטים ממה נובע גידול ההון.

• כאשר קיים גידול הון בלתי מוסבר הנישום מחויב במס בגין גידול ההון, באופן כללי גידול ההון ייפרס על פני השנים בין ההצהרה הנוכחית להצהרה הקודמת, השאלה הנשאלת לענייננו מה קורה כאשר חלק מהשנים הנדונות לפריסה מוגדרות כשנים "סגורות"?
טיפול בשנים סגורות:

סוגיית תקופת הפריסה נדונה רבות בפסיקה, על אף זאת אין החלטה חד משמעית לסוגיה:

פס"ד העוסקים בסוגיה:

• בפס"ד אילן בירן - פריסת גידול הון לשנים סגורות:

"אי אפשר לדחוס לשנה אחת, אחרונה בסדרת הטיפול, את כל התוצאה של גידול ההון שהתהווה במשך תקופה של שנים מספר".

• פס"ד גלם - "הואיל והשומות לשנים... נערכו ו"נסגרו" הרי שחזקה שהרווח הבלתי מוסבר לא הופק באותן שנים; ומכאן המסקנה שאת יתרת גידול ההון הבלתי מוסבר שנבע למערער בתקופה זאת יש לייחס לשנת המס האחרונה".

• בפס"ד אליהו רום - "מסמכים פורמאליים המצביעים על פניהם ..., די בהם להרמת הנטל, אלא אם עורערה אמינותו".

במקרה זה אישר ביהמ"ש העליון שיוך גידול ההון לשנים סגורות עקב הצגת מסמכים אשר משייכים באופן חד משמעי את הגידול לשנים הסגורות.

• פס"ד איתן חנני - נתקיימו נסיבות מיוחדות המצדיקות ייחוס חלק מהפרש ההון גם לשנים הסגורות, במקרה זה נעשתה השוואת הצהרות הון בפער של 10 שנים ש-6 מתוכן כבר נסגרו, ביהמ"ש חילק 1/3 מהגידול לשנים הסגורות, קביעה זו לא נעשתה על בסיס ראיות ספציפיות אלא על דרך הערכה ואומדנה.

אין קביעה חד משמעית לעניין פריסת גידול הון לשנים "סגורות" אך הנטייה לייחס לשנים הפתוחות בלבד!!!

- פס"ד אליהו יוחנן - הסבר לגידול בשנים סגורות ע"י יצירת הצהרת בהון וירטואלית לצורך שיוך גידול ההון לשנים הסגורות.
- פס"ד כדורי דוד - על הקושי באימוץ הסבר שמציג נישום בהתייחסו להפרש הון, הנסמך על טענת מתנות מקרובים או ידידים, עמדה הפסיקה לא מעט. הכלל הוא, שטענה מסוג זה, לעולם מעוררת היא ספקות, ולעולם, טעונה היא רמת הוכחה מוגברת, שבלעדיה לא תיכון.
- קבלת מתנות מאירוע משפחתיים - הכרה בשיקים ובהפקדות כהסבר לגידול הון, אך מנגד כאשר מוצגת רשימה ללא בסיס ראייתי לא תתקבל בדר"כ כהסבר, מתנות מאירועים צריך שיהיו ריאליות להיקף האירוע.
- ע"מ 25935-02-16 יעקב הראל נ' פקיד שומה נתניה - "עסקאות במזומן מחייבות תיעוד מוגבר. העדר תיעוד של מקור הכספים ותנועתם מקים חזקה לכאורית כנגד גרסת הנישום."
- "נטל הראייה המוטל על הנישום בהסבר גידול הון אינו מתמצה בהצגת תרחיש אפשרי למקור ההון, אלא מחייב הוכחה פוזיטיבית של מקור ההון בראיות אובייקטיביות."
- עמ"ה 1156/04 דוד מזרחי נ' פקיד שומה חיפה - בעניין תיעוד של עסקאות משפחתיות: "עסקאות בין קרובי משפחה מחייבות תיעוד מפורט ומדוקדק. כאשר מדובר בסכומים משמעותיים, מצופה כי התיעוד יהיה פורמלי ומסודר, כפי שמקובל בין צדדים זרים."
- עמ"ה 1127/04 רוני רופא נ' פקיד שומה חיפה - בעניין ירושות, מתנות וחשכונות מהעבר
- "גם כאשר מדובר בירושה או מתנה, אין די בטענה בעלמא. על הנישום להוכיח לא רק את עצם קבלת הכספים, אלא גם את יכולתו הכלכלית של נותן המתנה או המוריש."
- "טענה בדבר חשכונות שנצברו לאורך שנים מחייבת הצגת תשתית ראייתית המתעדת את תהליך החיסכון. לא ניתן להסתפק בטענה כללית בדבר חיסכון ללא ביסוס."

דוגמאות לגידול הון עקב העברת כספים מחו"ל

14

- פס"ד בכשי יוסף - בהעברת כספים ממדינת אויב אשר בוצעה ללא ראיות עקב אילוצים ייחודיים הכרוכים בעצם העברה, תשמש עדותו של הנישום כדי למלא את החלל הראיתי שנוצר.
- פס"ד אהרון מירון - העברת כספים ללא ראיות, בחלק ממקרים אלה נתייחס לעדות המערער או מי מטעמו כראיה אובייקטיבית מהימנה.
- פס"ד אלעזרי אליהו - ככל שנישום שווה בארץ יותר שנים חלה עליו חובת הוכחה משכנעת יותר לגבי העברת כספים ממדינות אויב כהסבר הון.

משרדנו עוסק בתחומים הבאים

ביטוח ופיננסים

- < בחינת השקעות פיננסיות – תיק מנוהל / תיק פיננסי
- < בדיקת תיק ביטוח – ביטוחים / פנסיות / השקעות
- < תכנון פיננסי
- < פתיחה, איחוד וניוד של מוצרים פיננסיים בהתאם לפרופיל הלקוח

ראיית חשבון

- < תכנוני מס
- < ניהול דיוני שומות מול רשות המיסים
- < ביקורת ועריכת דוחות כספיים לחברות
- < הנהלת חשבונות לחברות / עצמאים / שותפויות
- < דוחות אישיים לבעלי שליטה / יחידים / חייבים בהגשת דוח
- < הצהרות הון ובדיקת השוואות הון

אשראי והשקעות

- < ייעוץ וליווי השקעות נדל"ן
- < יעוץ וליווי גיוס אשראי כהון חוזר לעסק / השקעה בעסק / הלוואות מדינה
- < ייעוץ עסקי
- < ייעוץ משכנתאות

מעסיקים

- < הפקת תלושי שכר
- < דיווח טפסי 100 / 102 / 126 / 856
- < חישוב פיצויים / טפסי 161 / סיום העסקה
- < חוות דעת מומחה לבתי משפט בנושא דיני עבודה

החזרי מס

- < החזרי מס שבח
- < חישובי מס שבח טרם הגשתם למיסוי מקרקעין
- < החזרי מס לשכירים

פרישה

- < תכנון פרישה
- < קיבוע זכויות
- < בחינת היבטי מס
- < הפקת אישורי מס מרשות המיסים

טל. 03-5174295 // הרכבת 58, מגדל אלקטרה סיטי, ת"א